

КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ АРХІТЕКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА УПРАВЛІННЯ

Циклова комісія Управління та адміністрування
(Назва циклової комісії)

Відділення Управління та адміністрування
(Назва відділення)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

Тетяна КОСА

«30» *08* 20*24* року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМЕРЦІЙНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО
(Назва навчальної дисципліни)

Галузь знань **07 Управління та адміністрування**

Спеціальність **073 Менеджмент**

Освітньо-професійна програма **Організація виробництва**

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**

КИЇВ – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Комерційне товарознавство» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр.

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Освітньо-професійна програма Організація виробництва

Робочу програму навчальної дисципліни уклали: Басюк Любов Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент, викладач

Робочу програму навчальної дисципліни «Комерційне товарознавство»:

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії Управління та адміністрування

Протокол № 2 від «26» серпня 2024 року

Голова циклової комісії [підпис] Вікторія ЦИРЮК

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми [підпис] Тетяна КОСА
«28» 08 2024 року

Розглянуто

Методист коледжу [підпис] Ірина ТИМОШЕНКО
«27» серпня 2024 року

Схвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «28» 08 2024 року

Голова методичної ради [підпис] Тетяна КОСА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва навчальної дисципліни	Комерційне товарознавство
Статус	Обов'язкова компонента освітньо-професійної програми
Форма навчання	денна
Мова викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС/ годин	3/90
Індивідуальне завдання (курсний проєкт, курсова робота)	не передбачено
Форма контролю	<u>Залік</u>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Комерційне товарознавство**» є формування у здобувачів освіти системних знань і практичних навичок щодо оцінки якості та споживчих властивостей товарів, управління асортиментною політикою, забезпечення ефективної організації комерційних процесів на всіх етапах товарообігу, а також оптимізації виробничих та логістичних процесів з метою підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Дисципліна орієнтована на розвиток здатності здобувачів до прийняття обґрунтованих рішень щодо закупівлі, продажу, зберігання та розподілу товарів у сучасних ринкових умовах, враховуючи вимоги якості та безпеки.

Завдання навчальної дисципліни «**Комерційне товарознавство**»:

– формування системи знань про властивості товарів, що включає забезпечення розуміння їх фізико-хімічних, біологічних, економічних і споживчих характеристик, які впливають на якість та конкурентоспроможність продукції.

– ознайомлення з класифікацією товарів, яке передбачає навчання методам класифікації та кодування товарів за походженням, призначенням і складом для раціональної організації виробництва, закупівель та збуту.

– вивчення методів оцінки якості товарів, зокрема за органолептичними, фізико-хімічними та іншими показниками, а також засвоєння принципів стандартизації і сертифікації для забезпечення високої якості продукції.

– оволодіння знаннями щодо впливу умов виробництва та зберігання товарів на їхню якість, з метою оптимізації виробничих процесів і забезпечення відповідності продукції стандартам та вимогам споживачів.

– вивчення нормативно-правової бази, яка включає національні та міжнародні стандарти, правила сертифікації, ліцензування і маркування товарів, а також екологічні та безпекові норми, що регулюють виробництво і обіг товарів.

– ознайомлення з основами управління якістю на різних етапах

виробничого процесу, включаючи контроль якості сировини, матеріалів та готової продукції, для забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 1. Розуміння принципів і норм права та використання їх у професійній діяльності.

СК 9. Здатність проводити економічні розрахунки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни формуються програмні результати навчання відповідно до **ОПП**:

РН 4. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності у професійній діяльності.

РН 7. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН 8. Знаходити оптимальні, обгрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань.

РН 11. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності.

РН 15. Проявляти ініціативу та підприємливість для розвитку підприємства (підрозділу).

Очікувані результати навчання:

Тема 1. Вступ до комерційного товарознавства: основні поняття і завдання

Знати основні поняття та категорії товарознавства.

Розуміти історію розвитку товарознавства як науки, його зв'язок з іншими науками та логістикою.

Вміти аналізувати основні характеристики товарів.

Тема 2. Споживна цінність, споживні властивості та якість товарів

Знати номенклатуру споживних властивостей товарів, їх класифікацію та показники якості.

Розуміти фактори, що впливають на якість продукції, та концепцію «петлі якості».

Вміти застосовувати методи оцінки рівня якості товарів та дослідження їх властивостей.

Тема 3. Сутиність і зміст стандартизації споживчих товарів

Знати правові норми, що регулюють стандартизацію споживчих товарів на міжнародному та національному рівнях.

Розуміти методичні принципи стандартизації та різні моделі стандартизації (європейська, північноамериканська, японська).

Вміти аналізувати вплив стандартизації на якість і безпеку споживчих товарів.

Розуміти категорії нормативних документів та види стандартів, що впливають на виробничі процеси.

Вміти використовувати знання про стандартизацію для оптимізації виробничих процесів.

Тема 4. Основні поняття та положення сертифікації продукції

Знати сутність сертифікації, її мету, завдання та види сертифікатів відповідності.

Розуміти особливості систем сертифікації та процес видачі сертифікатів відповідності.

Вміти використовувати знання про сертифікацію для оптимізації виробничих процесів.

Тема 5. Кодування товарів

Знати сутність штрихового кодування, структуру штрихового коду та основні вимоги до інформації про товар.

Розуміти класифікацію видів інформації, їх функції, та роль систем кодування товарів у виробничих процесах.

Вміти застосовувати системи штрихового кодування для ідентифікації та управління товарами у виробничих процесах.

Тема 6. Товарознавство непродовольчих товарів

Знати класифікацію непродовольчих товарів, зокрема товари з пластичних мас, скляні, керамічні та металогосподарські вироби.

Розуміти основні показники якості побутових товарів, таких як електричні прилади, одяг і взуття.

Тема 7. Товарознавство будівельних матеріалів

Володіти знаннями про класифікацію будівельних матеріалів, їх групову характеристику та основні вимоги до якості будівельних товарів.

Демонструвати вміння оцінювати показники якості будівельних матеріалів, розуміти принципи маркування, пакування та умови зберігання будівельних товарів.

Тема 8. Товарознавство продовольчих товарів

Знати класифікацію та основні характеристики продовольчих товарів, таких як зерноборошняні вироби, фрукти, овочі, кондитерські вироби, молочні та м'ясні товари.

Розуміти вимоги до якості та безпеки харчових продуктів.

Тема 9. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари

Знати види тари і упаковки для продовольчих і непродовольчих товарів.

Розуміти вимоги до стандартизації та уніфікації пакувальних матеріалів у різних галузях.

Вміти аналізувати вплив тари і пакування на збереження якості товарів під час транспортування і зберігання.

Тема 10. Ідентифікація та методи виявлення фальсифікації

Знати методи ідентифікації товарів та засоби захисту від фальсифікації.

Розуміти види фальсифікації товарів та їхній вплив на ринок і споживачів.

Вміти застосовувати методи ідентифікації товарів та виявлення фальсифікації на практиці.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ до комерційного товарознавства: основні поняття і завдання

Товарознавство – наука про товари. Історія розвитку товарознавства як науки. Предмет і зміст товарознавства. Об'єкти та суб'єкти товарознавства та товарознавчої діяльності. Основні завдання товарознавства. Споживна вартість (цінність) товарі. Основоположні характеристики товарів. Асортиментна характеристика товарів. Якісна характеристика товарів. Вартісна характеристика товарів. Комерційне товарознавство: поняття та зміст. Завдання комерційного товарознавства. Зв'язок товарознавства з іншими науками. Якість та асортимент товарів. Управління запасами. Задоволення потреб споживачів.

Тема 2. Споживна цінність, споживні властивості та якості товарів

Поняття про споживні властивості товарів, вимоги до них, класифікація. Номенклатура товарних властивостей і показників. Функціональні товарні властивості. Ергономічні товарні властивості. Соціальні товарні властивості. Антропометричні товарні властивості. Екологічні товарні властивості. Естетичні товарні властивості. Споживна цінність товарів. Основні поняття якості продукції, фактори, що впливають на якість продукції. «Петля якості». Показники якості продукції та їхня класифікація. Одиничні показники якості продукції. Коефіцієнт готовності виробу. Методи дослідження властивостей і якості товарів.

Тема 3. Сутність і зміст стандартизації споживчих товарів

Мета, завдання і методи стандартизації. Методичні принципи стандартизації. Міжнародна стандартизація. Регіональна стандартизація. Національна стандартизація. Галузева стандартизація. Випереджувальна стандартизація. Комплексна стандартизація. Японська модель стандартизації. Європейська модель стандартизації. Північноамериканська модель стандартизації. Міжнародні організації зі стандартизації. ISO (International Organization for Standardization). ASTM (American Society for Testing and Materials). JIS (Japanese Industrial Standard). EN (European Norms). Національна система стандартизації України. Державні стандарти України (ДСТУ). Технічні умови (ТУ). Категорії нормативних документів зі стандартизації і види стандартів.

Тема 4. Основні поняття та положення сертифікації продукції

Сутність поняття «сертифікація». Мета сертифікації. Завданням сертифікації. Система сертифікації. Знак відповідності. Сертифікат відповідності. Форми сертифікату відповідності. Процес сертифікації. Національні системи сертифікації. Зелена сертифікація та екологічне маркування. Екологічний сертифікат відповідності продукції в Україні.

Тема 5. Кодування товарів

Сутність штрихового кодування. Структура штрихового коду. Системи штрихового кодування. Вимоги до інформації про товар.

Класифікація видів інформації та основні функції. Характеристика основних видів інформації.

Тема 6. Товарознавство непродовольчих товарів

Товари з пластичних мас. Скляні побутові вироби. Керамічні побутові товари. Металогосподарські товари. Побутові електричні прилади. Одяг та взуттєві товари.

Тема 7. Товарознавство будівельних матеріалів

Ринок будівельних товарів. Класифікація будівельних товарів. Групова характеристика асортименту будівельних матеріалів. Вимоги до якості будівельних товарів. Показники їх якості. Маркування, пакування, зберігання будівельних матеріалів

Тема 8. Товарознавство продовольчих товарів

Зерноборошняні товари. Фрукти, овочі і продукти їхнього перероблення. Крохмаль, цукор та мед. Кондитерські вироби. Смакові товари. Смакові товари. Харчові жири. Молоко і молочні товари. Риба та рибні товари. М'ясо і м'ясні товари.

Тема 9. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари

Класифікація тари, що застосовується для упакування продовольчих і непродовольчих товарів. Вимоги, що висуваються до тари й упаковки для продовольчих та непродовольчих товарів. Комплексна стандартизація й уніфікація тари та їх основні завдання.

Тема 10. Ідентифікація та методи виявлення фальсифікації

Сутність ідентифікації товарів. Ідентифікація і оцінка відповідності товарів. Види і засоби ідентифікації. Способи і методи ідентифікації. Сутність і види фальсифікації. Способи захисту від фальсифікації.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Денна форма навчання

№ заняття	Назви тем	Кількість годин							Рекомендовані джерела інформації
		Денна форма навчання							
		усього	лекції	практичні	лабораторні	семінарські	у тому числі		
самостійна робота									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Рік навчання – III, семестр – IV									
	Тема 1. Вступ до комерційного товарознавства: основні поняття і завдання	6	2	2			2	2	03, 04, 05, 08
1	1.1. Товарознавство – наука про товари. Історія розвитку товарознавства як науки. 1.2. Предмет і зміст товарознавства. Об'єкти та суб'єкти товарознавства та товарознавчої діяльності 1.3. Комерційне товарознавство: поняття, зміст та завдання. 1.4. Зв'язок комерційного товарознавства з логістикою.	6	2	2			2	2	
	Тема 2. Споживна цінність, споживні властивості та якість товарів	8	2	2			4	2	03, 04, 05, 08, 010
2	2.1. Поняття про споживні властивості товарів, вимоги до них, класифікація. 2.2. Споживна цінність товарів 2.3. Основні поняття якості продукції, фактори, що впливають на якість продукції 2.4. Показники якості продукції та їхня класифікація	8	2	2			4	2	

	2.5. Методологія та методи дослідження властивостей і якості товарів								
	Тема 3. Сутність і зміст стандартизації сноживчих товарів	10	2	4				4	05, 010, 011, Д4
3	3.1. Мета, завдання і методи стандартизації 3.2. Методичні принципи стандартизації 3.3. Міжнародні організації зі стандартизації 3.4. Категорії нормативних документів зі стандартизації і види стандартів 3.5. Застосування міжнародних систем стандартизації в логістиці (ISO, ASTM, EN, JIS) 3.6. Національна система стандартизації України.	10	2	4				4	
	Тема 4. Основні поняття та положення сертифікації продукції	10	2	4				4	05, 016, 011, Д4
4	4.1. Сутність процесу сертифікації продукції. 4.2. Завдання сертифікації продукції та вплив сертифікатів відповідності на транспортування товарів. 4.3. Процес сертифікації продукції та форми сертифікатів відповідності. 4.4. Зелена сертифікація та екологічне маркування, їх місце в транспортуванні вантажів.	10	2	4				4	
	Тема 5. Кодування товарів	8	2	2				4	03, 04, 05, 08, 013
5	5.1. Сутність штрихового кодування. 5.2. Структура штрихового коду. 5.3. Системи штрихового кодування. 5.4. Вимоги до інформації про товар. 5.5. Класифікація видів інформації та основні функції 5.6. Характеристика основних видів інформації.	8	2	2				4	
	Тема 6. Товарознавство непродовольчих товарів	10	2	2				6	02, 03, 05, 06, 09
6	6.1. Товари з пластичних мас. 6.2. Скляні побутові вироби. 6.3. Керамічні побутові товари. 6.4. Металогосподарські товари. 6.5. Побутові електричні прилади. 6.6. Одяг та взуттєві товари.	10	2	2				6	
	Тема 7. Товарознавство будівельних матеріалів	8	2	2				4	05, 010, 012, 014, 015

7	7.1. Ринок будівельних товарів. Класифікація будівельних товарів 7.2. Групова характеристика асортименту будівельних матеріалів 7.3. Вимоги до якості будівельних товарів. Показники їх якості 7.4. Маркування, пакування, зберігання будівельних матеріалів	8	2	2	4		
8	Тема 8. Товарознавство продовольчих товарів 8.1. Зернобобові товари. 8.2. Фрукти, овочі і продукти їхнього перероблення. 8.3. Крохмаль, цукор та мед. Кондитерські вироби. 8.4. Смакові товари. 8.5. Молоко і молочні товари. 8.6. Риба та рибні товари. 8.7. М'ясо і м'ясні товари.	10	2	2	6		01, 03, 05, 07
9	Тема 9. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари 9.1. Класифікація тари, що застосовується для упакування продовольчих і непродовольчих товарів. 9.2. Вимоги, що висуваються до тари й упаковки для продовольчих та непродовольчих товарів. 9.3. Комплексна стандартизація й уніфікація тари та їх основні завдання.	10	2	4	4		05, 010, 012
10	Тема 10. Ідентифікація та методи виявлення фальсифікації 10.1. Сутність ідентифікації товарів. 10.2. Ідентифікація і оцінка відповідності товарів. 10.3. Види і засоби ідентифікації. 10.4. Способи і методи ідентифікації. 10.5. Сутність і види фальсифікації. 10.6. Способи захисту від фальсифікації	10	2	4	4		05, 08, 010
	Разом	90	20	28	42		

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Визначення товарознавства як науки та його основні завдання.
2. Основні категорії товарознавства.
3. Історичні етапи розвитку товарознавства як науки, їх характеристика.
4. Зв'язок товарознавства з іншими науками.
5. Основні завдання комерційного товарознавства.
6. Взаємозв'язок комерційного товарознавства з менеджментом та організацією виробництва.
7. Поняття споживної цінності товару.
8. Номенклатура споживчих властивостей товарів.
9. Класифікація споживчих властивостей товарів.
10. Основні показники якості товарів.
11. Концепція «петлі якості» та її вплив на продукцію.
12. Фактори, що впливають на якість продукції.
13. Характеристика основних методів оцінки рівня якості товарів.
14. Характеристика основних методів дослідження споживчих властивостей товарів.
15. Поняття та сутність стандартизації споживчих товарів.
16. Правові норми, що регулюють стандартизацію споживчих товарів на міжнародному рівні.
17. Правові норми, що регулюють стандартизацію споживчих товарів в Україні.
18. Європейські принципи стандартизації споживчих товарів.
19. Основні моделі стандартизації: європейська, північноамериканська, японська.
20. Методичні принципи стандартизації.
21. Вплив стандартизації на якість та безпеку споживчих товарів.
22. Категорії нормативних документів у системах стандартизації.
23. Використання стандартів для оптимізації виробництва та логістичних ланцюгів.
24. Сутність сертифікації продукції та її основна мета.
25. Основні завдання сертифікації продукції.
26. Види сертифікатів відповідності.
27. Особливості системи сертифікації продукції в Україні.
28. Сутність штрихового кодування товарів та його основні функції.
29. Структура штрихового коду та значення його елементів.
30. Основні вимоги до інформації, що міститься в штрихових кодах.
31. Класифікація видів штрихового кодування та їх застосування в різних галузях.
32. Використовується система штрихового кодування для ідентифікації та управління товарами у виробничих процесах.
33. Класифікація будівельних матеріалів та їх групова характеристика.
34. Основні вимоги до якості будівельних матеріалів.
35. Показники якості будівельних матеріалів та методи їх оцінки.

36. Принципи маркування, пакування та зберігання будівельних товарів.
37. Класифікація непродовольчих товарів.
38. Основні показники якості побутових товарів (електричних приладів).
39. Показники якості одягу та взуття.
40. Класифікація продовольчих товарів.
41. Основні характеристики зерноборошняних виробів.
42. Вимоги до якості фруктів та овочів.
43. Основні показники якості кондитерських виробів.
44. Вимоги до якості молочних продуктів.
45. Основні показники якості м'ясних товарів.
46. Вимоги до безпеки харчових продуктів.
47. Види пакувальних матеріалів для продовольчих товарів.
48. Види пакувальних матеріалів для непродовольчих товарів.
49. Вимоги до стандартизації пакувальних матеріалів.
50. Уніфікація пакувальних матеріалів у різних галузях.
51. Вплив тари на збереження якості товарів під час транспортування.
52. Вплив пакування на збереження товарів під час зберігання.
53. Основні методи ідентифікації товарів.
54. Способи і засоби захисту товарів від фальсифікації.
55. Види фальсифікації товарів та їх вплив на ринок.

6. ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Технології навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, дебати тощо);
- практичний метод;
- проблемно-пошуковий;
- ситуаційні завдання, ділові ігри;
- наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (розв'язання завдань);
- індивідуальна робота.

Методи оцінювання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- командні проєкти;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та прикладних досліджень;
- залік.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

7.1. Шкала оцінювання результатів навчання за національною системою:

Національна шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння та навички
«Відмінно»	Здобувач має глибокі, міцні, систематичні знання всіх положень теорії, може вільно сформулювати закони, положення та принципи, використовує здобуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь вирізняється точністю формулювань, логікою, демонструє достатній рівень узагальнення знань	Здобувач самостійно розв'язує типові задачі різними способами, здатний проаналізувати та узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних завдань студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу, його дії вирізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати
«Добре»	Здобувач знає і може самостійно сформулювати основні закони та принципи, навести приклади, але не завжди може довести їх самостійно, застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим	Здобувач самостійно розв'язує типові завдання, володіє базовими навичками з виконання практичних завдань, може самостійно скласти оброби метод реалізації, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату
«Задовільно»	Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати за допомогою викладача основні положення теорії, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може	Здобувач може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати елементарний аналіз операцій, але не спроможний самостійно визначити метод розв'язання задачі. Може робити висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи
«Незадовільно»	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, у відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими поняттями та визначеннями курсу	Здобувач знає умовні позначення та вмє розрізнати основні поняття, виконувати найпростіші облікові записи. Здобувач може використовувати законодавчі положення, але не може самостійно виконати облікову роботу і зробити висновки

7.2. Шкала оцінювання результатів навчання за системою ЄКТС:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю недоліків)
67-74	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основні джерела інформації:

1. Бірта Г.О. Товарознавство продовольчих товарів (спец. курс): навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 424 с.
2. Зрезарцев М.П. Товарознавство непродовольчих товарів: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 328 с.
3. Комерційне товарознавство: навч. посіб. В.М. Орлова, О.Р. Сергєєва, О.В. Кузьменко, В.А. Павлова, Г.А. Рижкова, Л.А. Гончар. Київ: Кондор, 2018. 286 с.
4. Мельник Т.Ю. Товарознавство : підручник (для студентів економічних спеціальностей). Житомир : ДУ «Житомирська політехніка», 2020. 364 с.
5. Наконечна В.І., Ротань Н.В., Арбузова Ю.В. Комерційне товарознавство : навч. посіб. Херсон: ТОВ «Олді-Плюс», 2022. 422 с.
6. Радченко Л.О., Товарознавство непродовольчих товарів: навч. посіб. Харків: Світ Книг, 2018. 943 с.
7. Сирохман І.В., Задорожний Ф.М. Товарознавство продовольчих товарів: навч. посіб. Харків: Світ Книг. 2019. 713 с.
8. Товарознавство та комерційна діяльність: підручник / В. Л. Дикань, А. О. Каграманян, Н. Є. Каличева та ін.; за ред. В. Л. Диканя. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 362 с.
9. Товарознавство. Непродовольчі товари : підруч. / Н. В. Мережко, О. Р. Мокроусова, Л. А. Коптюх та ін. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 760 с.
10. Топольник В.Г., Котляр М.А. Метрологія, стандартизація і управління якістю: навч. посіб. Донецьк : ДонДУЕТ, 2006. 211с.
11. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації : підручник. Київ : Видавництво Європейського університету, 2001. 174 с.
12. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари : навч. посібник у структ.-лог. схемах / Т. М. Летута, А. Е. Радченко, Л. А. Прибилович, О. С. Круглова. Харків : ХДУХТ, 2017. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/8780/1/Navch_posib_u_struk_sh_Tovarozn_pakuv_materialiv_ta_tari_2017.pdf
13. Бондарчук М.Є. Товарознавство (Теоретичні основи товарознавства). Конспект лекцій : для студ. спец. 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступінь бакалавр. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2017. 114 с.
14. Волошина С.В., Калініченко Д.Р. Товарознавство (Непродовольчі товари). Частина 1. Товарознавство господарських товарів : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. ТуганБарановського, Каф. підпр. і торгівлі ; С.В. Волошина, Д.Р. Калініченко. Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. 139 с.
15. Сім'ячко І. О. , Комаха О. С., Комаха В. О. Товарознавство. Т. 5. Будівельні та меблеві товари : підручник. Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2020. 232 с. (Серія «Товарознавство і торгівля»).

Допоміжні джерела інформації:

1. Голодюк Г.І. Дудла І.О., Пахолюк О.В. Товарознавство послуг: навчальний посібник для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Луцьк: Луцький НТУ, 2017. 296 с.
2. Товарознавство: практикум / уклад. : Ю. В. Фісун, О. С. Борисенко, А. В. Шевченко, О. М. Крапко. Київ : НАУ, 2022. 48 с.
3. Товарознавство : підручник [Н.В. Мережко та ін.]. Київ. нац.торг.-екон. ун-т. Київ, 2019.
4. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : конспект лекцій / укладач О. Ф. Грищенко. Суми : Сумський державний університет, 2019. 54 с.

Інформаційні ресурси:

1. International Organization for Standardization. URL: <https://www.iso.org>.
2. American Society for Testing and Materials. URL: <https://www.astm.org/>
3. Japanese Industrial Standards. URL: <https://www.jisc.go.jp/>
4. European Norms/ URL: <https://www.en-standard.eu/>
5. Державні стандарти України. URL: <https://esm.kiev.ua/nd/nd.php?b=1>.

9. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ

Навчальний рік	Зміст внесених змін та доповнень	Номер протоколу засідання циклової комісії	Підпис голови циклової комісії